

**ZMIANY W PODATKACH
ZWIĄZANE Z NOWELIZACJAMI VAT
OD 1 WRZEŚNIA
ORAZ 1 LISTOPADA 2019 R.**

**Obowiązkowy split payment
Biała lista podatników VAT
Zmiany w zwolnieniach**

Adam Bartosiewicz

PORADNIKI PODATKOWE

ZMIANY W PODATKACH ZWIĄZANE Z NOWELIZACJAMI VAT OD 1 WRZEŚNIA ORAZ 1 LISTOPADA 2019 R.

Obowiązkowy split payment
Biała lista podatników VAT
Zmiany w zwolnieniach

Adam Bartosiewicz

PORADNIKI PODATKOWE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 października 2019 r.

z uwzględnieniem zmian, które wejdą w życie 1 listopada 2019 r. i od 1 stycznia 2020 r.

Wydawca

Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący

Kinga Zajęc

Opracowanie redakcyjne i łamanie

JustLuk

Projekt okładek serii

Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8187-154-9

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
Wstęp	15
Rozdział 1	
Biała lista podatników VAT – skutki w podatku od towarów i usług oraz w podatkach dochodowych	17
1. Nowa biała lista podatników VAT a wykazy dotychczasowe	17
2. Zgłoszenie rachunku przez podatnika zwolnionego z VAT ...	18
3. Rachunki w walutach obcych	18
4. Zapłata na inny rachunek podatnikowi VAT zwolnionemu	19
5. Płatność nieprzekraczająca 15 000 zł	20
6. Faktura na kwotę niższą niż 15 000 zł	22
7. Płatności powtarzające się – okresowe	23
8. Płatności powtarzające się – stałe zakupy	24
9. Płatności dokonywane w okresie do 31.12.2019 r.	26
10. Płatność w okresie przejściowym	26
11. Płatności do banków zagranicznych	27
12. Transakcja z kontrahentem zagranicznym	28
13. Wpłata na rachunek z wykazu przekazem pocztowym	29
14. Korzystanie z pośrednika przy płatnościach	31
15. Zapłata kartą płatniczą (debetową albo kredytową)	34
16. Zapłata na indywidualny rachunek klienta (typu <i>collect</i>)	35
17. Zaliczka gotówkowa	36
18. Płatność gotówkowa a zawiadomienie	37

19. Zawiadomienie o dokonaniu płatności na inny rachunek bankowy	38
20. Termin na zawiadomienie	39
21. Forma złożenia zawiadomienia	40
22. Nadanie zawiadomienia na pocztę	41
23. Urząd właściwy do przyjęcia zawiadomienia	42
24. Skierowanie zawiadomienia do niewłaściwego urzędu	43
25. Właściwość urzędu skarbowego	43
26. Dokonanie płatności za pomocą mechanizmu podzielonej płatności	44

Rozdział 2

Zmiany w VAT od 1.09.2019 r. oraz od 1.01.2020 r.

(wynikające z ustawy nowelizującej z 4.07.2019 r.)	46
1. Zmiany w zakresie korekt podatku naliczonego u podatników wybierających zwolnienie z podatku	46
2. Podatnik wybierający zwolnienie po raz pierwszy	47
3. Wcześniejszy moment dokonania korekty nie wpływa na wysokość korekty	48
4. Skrócenie liczby okresów, po upływie których podatnik może zostać wykreślony z rejestru czynnych podatników VAT	49
5. Skrócenie terminów istotnych dla wykreślenia podatnika z rejestru	49
6. Termin na złożenie wniosku o przywrócenie rejestracji	51
7. Początek biegu terminu na złożenie wniosku o przywrócenie rejestracji	51
8. Wymogi wniosku o przywrócenie rejestracji w przypadku wykreślenia z powodu nieskładania deklaracji	52
9. Zapłata podatku należnego od wewnątrzspółnotowego nabycia towarów	53
10. Zwolnienie podmiotowe z VAT	54
11. Naprawy samochodów z wykorzystaniem kupowanych części zamiennych a zwolnienie z podatku	55
12. Sprzedaż sprzętu RTV w sklepie	56
13. Wysyłkowa sprzedaż AGD	57
14. Zamówienia kosmetyków składane przez Internet z odbiorem na miejscu	58

15. Faktury VAT RR wystawiane elektronicznie	59
16. Kwalifikowany podpis elektroniczny na fakturze VAT RR	60
17. Zapłata za fakturę VAT RR po terminie płatności	61
18. Zapłata za fakturę VAT RR po terminie płatności – okres przejściowy	63
19. Zapłata za fakturę VAT RR gotówką	64
20. Ograniczenie możliwości wystawiania faktur do paragonów	64
21. Termin wejścia w życie przepisów ograniczających możliwość wystawienia faktury do paragonu	65
22. Status nabywcy – paragon czy faktura	65
23. Zwrot towarów, których sprzedaż była udokumentowana paragonem	66
24. Faktura do paragonu dla osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej	67
25. Faktura do paragonu dla podatnika VAT ZW	68
26. Ręczne dopisanie NIP na paragonie	69
27. Sankcje za wystawienie faktury VAT do paragonu	70
28. Osoba ponosząca sankcje za wystawienie faktury do paragonu	71
29. Faktury do paragonów wystawionych przed 1.01.2020 r.	71
30. Faktury wystawiane do paragonów przez taksówkarzy	72
31. Odliczenie VAT z faktury wystawionej wbrew zakazowi	73

Rozdział 3

Obowiązkowa podzielona płatność oraz usunięcie odwrotnego obciążenia w obrocie krajowym	74
1. Faktury wystawione przed 1.11.2019 r. opłacane po tej dacie	74
2. Roboty budowlane objęte obowiązkową podzieloną płatnością	75
3. Warunki podzielonej płatności – kwota	75
4. Nabycie towarów z załącznika nr 15 do ustawy o podatku od towarów i usług o wartości poniżej 15 000 zł	77
5. Kwota należności na fakturze powyżej 15 000 zł a niższa wartość towarów z załącznika nr 15 do ustawy o podatku od towarów i usług	77

6. Limit 15 000 zł dotyczy faktury	78
7. Usługi ciągłe a obowiązkowa podzielona płatność	79
8. Podzielona płatność podzielona na części	79
9. Faktury zaliczkowe – istotna jest wartość należności ogółem	80
10. Roboty budowlane odbierane etapami	82
11. Korekta zwiększająca wartość faktury powyżej kwoty 15 000 zł	82
12. Podzielona płatność przy korektach faktur	83
13. Niższa kwota na fakturze a zapłata podzieloną płatnością	84
14. Towary i usługi objęte obowiązkową podzieloną płatnością	85
15. Usługi hotelowe i gastronomiczne	95
16. Dostawa sprzętu elektronicznego	95
17. Usługi menedżerskie	96
18. Usługi dzierżawy	96
19. Sprzedaż towarów z załącznika nr 15 do ustawy o podatku od towarów i usług w ramach WDT	97
20. Podatnik nieposiadający firmowego rachunku bankowego	98
21. Zapłata kwoty VAT na rachunek VAT normalnym przelewem?	98
22. Brak potrzeby znajomości numeru rachunku VAT	99
23. Faktura opłacana w mechanizmie podzielonej płatności a zagraniczny rachunek bankowy	100
24. Obowiązkowa podzielona płatność a podmiot zagraniczny	101
25. Obowiązkowa podzielona płatność a faktury wystawione w walutach obcych	101
26. Podzielona płatność w samorządowych instytucjach kultury	103
27. Więcej niż jedna faktura płacona jedną podzieloną płatnością	104
28. Faktury otrzymane w jednym miesiącu, choć wystawione w różnych miesiącach	104
29. Zapłata za wybrane faktury z jednego miesiąca podzieloną płatnością	105

30. Zapłata podzieloną płatnością za więcej niż jedną fakturę	106
31. Zbiorcza zapłata faktur – istotna data wystawienia	107
32. Brak ujęcia przy zbiorczej podzielonej płatności jednej faktury z danego miesiąca	108
33. Zapłata wszystkich faktur z danego miesiąca – dane w komunikacie przelewu	108
34. Faktura dokumentująca towary (usługi) objęte obowiązkową podzieloną płatnością – elementy faktury	109
35. Faktura sprzedaży towarów (usług) objętych obowiązkową podzieloną płatnością oraz innych	110
36. Podatnik VAT zwolniony nabywający usługi objęte podzieloną płatnością	111
37. Przekazanie zgodnie z umową zapłaty na rzecz innego podmiotu	112
38. Podzielona płatność a zapłata kartą płatniczą	113
39. Mechanizm podzielonej płatności a korzystanie z pośredników w płatnościach	114
40. Potrącenie umowne a obowiązek stosowania podzielonej płatności	114
41. Inne niż zapłata formy regulowania należności za faktury ...	116
42. Potrącenie z kwoty faktury objętej podzieloną płatnością	117
43. Rozliczenia barterowe a obowiązek podzielonej płatności	118
44. Sankcje za złamanie obowiązku podzielonej płatności	119
45. Konsekwencje dla nabywcy wadliwego opłacenia faktury	120
46. Sankcje za złamanie obowiązku podzielonej płatności – wady faktury	121
47. Sankcje za złamanie obowiązku podzielonej płatności – rozliczenie VAT przez sprzedawcę	122
48. Odpowiedzialność karna skarbową za złamanie obowiązku podzielonej płatności – rozliczenie VAT przez sprzedawcę	123
49. Elementy faktury dokumentującej świadczenia objęte obowiązkową podzieloną płatnością	124
50. „Podzielona płatność” czy „split payment”?	125
51. Dopisek „mechanizm podzielonej płatności” na każdej fakturze	125
52. „Podzielona płatność” także na fakturze zaliczkowej	126

53. Faktury na roboty budowlane	127
54. Podzielona płatność a faktury na rzecz konsumentów	127
55. Płatności na podstawie faktury pro forma a obowiązkowa podzielona płatność	128
56. Sankcje za brak obowiązkowych elementów na fakturze	129
57. Faktura korygująca usuwająca braki faktury dotyczącej podzielonej płatności	131
58. Odpowiedzialność karna skarbowa za wadliwe faktury	132
59. Podstawa wyliczenia sankcji za wadliwe faktury	133
60. Zapłata za wadliwą fakturę podzieloną płatnością a odpowiedzialność karna skarbowa wystawcy	134
61. Usługodawca wykonujący czynności objęte podzieloną płatnością a korzystanie z rachunku oszczędnościowo- rozliczeniowego (ROR)	135
62. Konieczność założenia firmowego rachunku bankowego	136
63. Brak możliwości utworzenia rachunku VAT do rachunku osobistego	137
64. Usługi wykonane w okresie przejściowym	137
65. Dostawy wykonane w okresie przejściowym	138
66. Zaliczki przyjęte przed 1.11.2019 r. a czynności wykonane po 31.10.2019 r.	139
67. Faktury na czynności dotychczas objęte odwrotnym obciążeniem na kwoty poniżej 15 000 zł	140
68. Roboty budowlane na niższe kwoty a odwrotne obciążenie	141
69. Obowiązkowa podzielona płatność a brak prawa do odliczenia podatku z danej faktury	141
70. Odliczenie podatku zapłaconego podzieloną płatnością	142
71. Zapłata PIT z rachunku VAT	143
72. Zapłata CIT z rachunku VAT	143
73. Zapłata zaliczek na podatek dochodowy pracowników z rachunku VAT	144
74. Podatek dochodowy wspólników zapłacony z rachunku VAT spółki jawnej	144
75. Zapłata składek ZUS przedsiębiorcy z rachunku VAT	145
76. Zapłata należności celnych środkami z rachunku VAT	146
77. Przekazanie środków z likwidowanego rachunku VAT	146

78. Otrzymanie płatności na rachunek VAT przez podatnika VAT zwolnionego	147
79. Opłata skarbową od wniosku o przekazanie środków z rachunku VAT	148
80. Zwrot opłaty skarbowej	149

WYKAZ SKRÓTÓW

k.c.	– ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.)
k.k.s.	– ustawa z 10.09.1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2018 r. poz. 1958 ze zm.)
Konstytucja RP	– Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
o.p.	– ustawa z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.)
pr. bank.	– ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 2187 ze zm.)
pr. przeds.	– ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 r. poz. 1292 ze zm.)
u.o.s.	– ustawa z 16.11.2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1000 ze zm.)
u.p.d.o.f.	– ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1387 ze zm.)
u.p.t.u.	– ustawa z 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2018 r. poz. 2174 ze zm.)
u.s.u.s.	– ustawa z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 300 ze zm.)
ustawa nowelizująca z 4.07.2019 r.	– ustawa z 4.07.2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1520)
ustawa nowelizująca z 9.08.2019 r.	– ustawa z 9.08.2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1751)

WSTĘP

Jesienią liście spadają z drzew, a tej jesieni spadnie także płynność finansowa wielu przedsiębiorców. Będzie to skutkiem wprowadzenia mechanizmu obowiązkowej podzielonej płatności w wielu branżach od 1 listopada 2019 r. Otrzymywanie przez nich części ceny za sprzedawane towary lub usługi na rachunek VAT spowoduje pogorszenie bieżącej płynności.

To nie jedyne zmiany w podatkach, z jakimi przedsiębiorcy będą mieli do czynienia jesienią 2019 r. Jest to czas obfity w zmiany przede wszystkim w podatku od towarów i usług – będą one przy tym mieć wpływ na rozliczenia innych podatków.

W szczególności można tu wskazać na wprowadzenie tzw. białej listy podatników VAT i związany z tym obowiązek dokonywania płatności na rachunki bankowe na niej wskazane (pod rygorem wyłączenia tych wydatków z kosztów uzyskania przychodów). Wprowadzenie tych regulacji będzie zapewne wymagać od przedsiębiorców wdrożenia różnych procedur, które pozwolą na bezpieczne rozliczanie w kosztach podatkowych dokonywanych wydatków.

Warto wspomnieć także o zmianach ograniczających możliwość wystawiania faktur do sprzedaży wcześniej udokumentowanej paragonem fiskalnym, zmianach dotyczących zakupów od rolników ryczałtowych czy też faktur VAT RR.

Niniejsza publikacja wychodzi naprzeciw praktycznym problemom, z jakimi mogą się mierzyć przedsiębiorcy przy stosowaniu powyż-

szych regulacji. Poszczególne zagadnienia ujęto w formie odpowiedzi na konkretne pytania.

Książka powinna być cenną pomocą dla przedsiębiorców, ale także dla osób zajmujących się ich rozliczeniami podatkowymi: doradców podatkowych, księgowych, pracowników pionów finansowo-księgowych w przedsiębiorstwach.

Rozdział 1

BIAŁA LISTA PODATNIKÓW VAT – SKUTKI W PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG ORAZ W PODATKACH DOCHODOWYCH

1. Nowa biała lista podatników VAT a wykazy dotychczasowe

Czy w związku z białą listą obecna lista podatników VAT przestanie istnieć?

Formalnie tak, aczkolwiek można mówić raczej o połączeniu dotychczasowych wykazów w jeden.

Z dniem 1.09.2019 r. utworzono (czy też raczej zmodyfikowano) dostępny on-line rejestr podatników VAT. Stało się to właśnie na skutek połączenia w jeden dwóch dotychczas funkcjonujących rejestrów.

Z jednej strony bowiem funkcjonował rejestr podatników VAT (w wyszukiwarce na Portalu Podatkowym MF na stronie <https://ppuslugi.mf.gov.pl/?link=VAT&>), z drugiej strony zaś – Wykaz podmiotów niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT.

Od 1.09.2019 r. ten rejestr i wykaz zostały scalone. Na białej liście znajdują się bowiem dane zarówno podatników VAT zarejestrowanych, jak i podmiotów niezarejestrowanych (tych, którym odmó-

wiono rejestracji) oraz podmiotów wykreślonych z rejestru VAT i przywróconych do niego.

2. Zgłoszenie rachunku przez podatnika zwolnionego z VAT

Czy „nievatowiec” również musi zgłosić swój rachunek bankowy i czy to musi być rachunek firmowy (niektóre osoby fizyczne prowadzące działalność używały w swojej działalności prywatnych rachunków indywidualnych / rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych)?

W wielu przypadkach może się okazać, że dalej będzie wystarczające posługiwanie się rachunkiem niefirmowym przez taką osobę fizyczną.

Nie musi ona koniecznie zgłaszać swojego rachunku osobistego czy też rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (ROR) do rejestru podatników VAT (który obejmuje także podatników VAT zwolnionych, którzy zarejestrowali się w tym charakterze). Jeśli podmiot VAT zwolniony nie jest zarejestrowany w rejestrze podatników VAT, to nie musi nic robić. Nie musi zgłaszać się do rejestru ani zgłaszać rachunku.

Faktur (rachunków) wystawianych przez podatników VAT zwolnionych – niezależnie od kwoty płatności – nie dotyczą przepisy nakazujące dokonać zapłaty na rachunek z białej listy. W związku z tym ich brak na białej liście podatników VAT nie jest dla kontrahentów przeszkodą w dokonywaniu płatności na ich rzecz. Nie ma więc potrzeby zgłaszania rachunku do białej listy podatników VAT.

3. Rachunki w walutach obcych

Czy jeśli faktury między polskimi podmiotami wystawiane są w obcych walutach i w tych walutach są opłacane, to należy te rachunki bankowe w walucie obcej również zgłaszać do białej listy?

Przepis stanowi, że na białej liście podatników VAT mają być zamieszczane m.in. numery rachunków bankowych lub rachunków w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której dana firma jest członkiem, otwartych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą – wskazanych w zgłoszeniu identyfikacyjnym lub aktualizacyjnym.

Powyższe regulacje stanowią generalnie o rachunkach bankowych. Nie ma ograniczenia do rachunków bankowych prowadzonych wyłącznie w złotych. Jeśli zatem dla podatnika prowadzone są w polskich bankach rachunki w walutach obcych i na te rachunki podatnik chciałby otrzymywać płatność, to może i powinien zgłosić także te rachunki na białą listę podatników VAT.

4. Zapłata na inny rachunek podatnikowi VAT zwolnionemu

Jednym z moich kontrahentów, od którego kupuję usługi, jest podatnik VAT zwolniony. Ma on kilka rachunków bankowych. Ostatnio dokonałem zapłaty na inny rachunek niż wskazany w Wykazie podatników VAT. Czy muszę poinformować o tym urząd skarbowy?

Na samym początku należy wskazać, że przepisy, do których Pan nawiązuje, obowiązują dopiero od 1.01.2020 r. Nowe regulacje dotyczące samego Wykazu i umieszczania w nim informacji o rachunkach bankowych obowiązują wprawdzie od 1.09.2019 r., ale przepisy określające skutki tych regulacji w podatkach dochodowych obowiązują dopiero od 1.01.2020 r.

Tak więc wszelkie ewentualne negatywne skutki stosowania tych przepisów w podatkach dochodowych mogą mieć miejsce dopiero od 1.01.2020 r.

W każdym razie stosowne przepisy ustaw o podatku dochodowym stanowią, że podatnicy nie zaliczają do kosztów uzyskania przycho-

Książka zawiera 137 zagadnień dotyczących m.in. białej listy podatników VAT, wystawiania faktur do paragonu fiskalnego oraz obowiązkowego mechanizmu podzielonej płatności.

Autor odpowiada na najbardziej nurtujące pytania, w tym m.in.:

- Czy od faktury VAT RR zapłaconej gotówką od 1.09.2019 r. mogą odliczyć VAT naliczony?
- Kto ponosi sankcje za wystawienie faktury do paragonu bez NIP: właściciel przedsiębiorstwa czy pracownik?
- Czy można odliczyć VAT z faktury wystawionej wbrew zakazowi do paragonu?
- Czy płatność dokonywaną po 1.11.2019 r. za faktury wystawione z VAT przed 1.11.2019 r. należy wykonać za pomocą podzielonej płatności?
- Czy spółka może zapłacić podatek dochodowy środkami pochodzącymi z rachunku VAT?

W publikacji omówiono również takie zagadnienia, jak:

- zgłoszenie rachunku przez podatnika zwolnionego z VAT;
- płatności dokonywane w okresie przejściowym oraz do 31.12.2019 r.;
- faktura do paragonu dla osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej;
- sankcje za wystawienie faktury VAT do paragonu;
- towary i usługi objęte obowiązkową podzieloną płatnością;
- sprzedaż towarów z załącznika nr 15 do ustawy o podatku od towarów i usług w ramach WDT;
- odpowiedzialność karna skarbową za wadliwe faktury;
- usługi i dostawy wykonane w okresie przejściowym;
- zaliczki przyjęte przed 1.11.2019 r. a czynności wykonane po 31.10.2019 r.

Książka jest przeznaczona dla podatników, doradców podatkowych, właścicieli biur rachunkowych oraz pracowników działów finansowo-księgowych. Zainteresuje także adwokatów, radców prawnych i pracowników organów podatkowych.

Adam Bartosiewicz – doradca podatkowy, radca prawny, doktor nauk prawnych specjalizujący się w prawie podatkowym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki relacji do prawa unijnego, oraz w prawie karnym skarbowym. Autor i współautor kilkuset publikacji z zakresu prawa podatkowego, m.in. książek: *Ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne. Komentarz* (Warszawa 2011), *VAT. 1556 wyjaśnień i interpretacji* (Warszawa 2011), *PIT. Komentarz* (wyd. 5, Warszawa 2015), *VAT. Komentarz* (wyd. 13, Warszawa 2019).

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8187-154-9

WOLTERS KLUWER POLECA

**PRZEGLĄD
PODATKOWY**

CENA 129 ZŁ (W TYM 5% VAT)